

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2021. ГОДИНУ НАПРЕДНЕ СРПСКЕ-НС

Број: 03-07-6-436/22
Сарајево, 07.03.2024. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије.....	5
Обим ревизије	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2 ПРЕПОРУКЕ	7

МИШЉЕЊЕ

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Напредне Српске-НС за 2021. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорка испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом финансијских извјештаја за 2021. годину, утврђено је да је Напредна Српска-НС прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештаји указују да је Напредна Српска-НС у 2021. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Напредне Српске-НС за 2021. годину.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Напредна Српска-НС се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	8.378,22	31,97
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	8.378,22	31,97
II	Остали приходи и друго	17.829,20	68,03
	Извори финансирања (I+II)	26.207,42	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2021. годину Напредна Српска-НС исказала је расходе у укупном износу од 21.487,27 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Напредна српска-НС.

Политичка странка Странка напредна Српска регистрована је код Основног суда у Добоју, Рјешењем број: 085-0-О1-13-000001 од 22.05.2013. године. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број: Рп-2/14 од 28.04.2016. године уписана је промјена сједишта странке, измјене и допуне статута и назива политичке странке, па исти гласи: Напредна Српска-НС. Дана 23.03.2017. године, Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број: Рп-2/14 уписана је промјена лица овлаштеног за заступање и представљање политичке странке. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број: Рп-2/14 од 01.03.2018. године уписана је промјена адресе и измјене и допуне статута странке.

Сједиште странке је у Бањој Луци, Николе Бокана 15а.

Лица овлаштена за заступање странке су Горан Ђорђевић, предједник и Александар Чавић, замјеник предједника.

Лице овлаштено за финансијске извјештаје за 2021. годину је Милкица Карановић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Напредна Српска-НС има сљедећу организациону структуру:

- Централа странке,
- 4 градска одбора и
- 7 општинских одбора.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Напредне Српске-НС за 2021. годину, и то сљедећих организационих дијелова политичке странке:

- Централа Напредне Српске-НС Бања Лука,
- Градски одбор Напредне Српске-НС Бијељина¹ и
- Општински одбор Напредне Српске-НС Угљевик.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизијских процедура прибаве ревизијски докази, који ће ревизору омогућити да изрази мишљење о томе да ли је Напредна Српска-НС у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Обим ревизије финансијских извјештаја Напредне Српске-НС обухвата контролу финансијске документације и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава. Обим ревизије је био ограничен јер политичка странка није доставила комплетне књиговодствене евиденције и извод отворених ставки.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и контролу финансијских извјештаја Напредне Српске-НС у периоду од 2014. до 2020. године, након којих су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, издат је Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да сваке године доноси програм утрошка средстава и да исти доставља Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, те да финансијска средства троши у складу са програмом утрошка средстава, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да доставља додатну документацију.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2021. годину, утврђено је да Напредна Српска-НС није испоштовала препоруке.

¹ Политичка странка је дала изјаве да нема пословне просторе у закупу у општинама Бијељина у Угљевик, те да на подручју ових општина није имала пословних односа са правним и физичким лицима у 2021. години.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Напредна Српска-НС није поступила у складу са одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака².

Увидом у годишњи финансијски извјештај за 2021. годину утврђено је да је Напредна Српска-НС у 2021. години остварила расходе у укупном износу од 21.487,27 КМ.

Напредна Српска-НС у Плану прихода и расхода за 2021. годину планирала расходе у укупном износу од 26.850,00 КМ.

(1) Напредна Српска-НС је планиране трошкове судских такси и казне прекорачила за 250,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

У Плану прихода и расхода за 2021. годину странка је планирала трошкове судских такси и казне у износу од 8.500,00 КМ, а исте је остварила у износу од 8.750,00 КМ.

(2) Увидом у рачуне добављача „Легал АР“ Чавић Александар с.п. број: 23-12/2021 од 31.12.2021. године у износу од 2.600,00 КМ и „Легал ИТ“ Горан Талијан с.п. број: 37-12/2021 од 31.12.2021. године у износу од 2.000,00 КМ, утврђено је да су рачуни издати за остала савјетовања, те да је услугом обухваћен сет услуга савјетовања, организације рада, обуке активиста и чланова, креирања приједлога јавних политика, ИТ услуга, административно-техничких и сродних послова. На рачунима није прецизирано које услуге су конкретно извршене, нити је потврђен пријем услуге.

С обзиром да су у описима рачуна наведене исте врсте услуга и да на рачунима није потврђено извршење услуге, није било могуће утврдити у коју сврху су кориштена финансијска средства странке, односно да ли су финансијска средства политичке странке Напредна Српска-НС у износу од 4.600,00 КМ утрошена искључиво за остваривање циљева политичке странке.

б) Напредна Српска-НС прекршила је одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, утврђено је да Напредна Српска-НС није водила правилне и потпуне евиденције о промету путем трансакцијског рачуна и расходима, није поступала у складу са рачуноводственим прописима и годишњи финансијски извјештај није попунила у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Напредна Српска-НС није извршила редован попис имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање, односно исказивање имовине, обавеза, прихода и расхода политичке странке у 2021. години, а што је прописано Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Такође, политичка странка није донијела интерне акте којим би уредила рачуноводствене поступке и финансијско извјештавање, те унутрашње контроле ради спречавања погрешног евидентирања прихода и расхода, те злоупотребе финансијских

² Финансијска средства из члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђеним својим програмом и статутом.

средстава, а што је била обавезна у складу са одредбама члана 11. став (2) Закона о финансирању политичких странака.

(2) Странка је у Бруто билансу за период 01.01.-31.12.2021. године и годишњем финансијском извјештају који је доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине исказала стање новчаних средстава у благајни на дан 241,39 КМ.

Иако је дала изјаву да у 2021. години није обављала пословање путем готовинске благајне, странка је била обавезна да изврши попис новчаних средстава у благајни на дан 31.12.2021. године.

(3) Странка је у својим пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказала стање на трансакцијском рачуну број: 5551000048911733 код Нове банке а.д. на дан 31.12.2021. године у износу од 30,00 КМ, иако је, према подацима Централне банке Босне и Херцеговине о рачунима пословних субјеката, наведени рачун угашен 16.04.2021. године³.

Наведено указује да странка није водила правилне евиденције о оствареном промету и салду трансакцијског рачуна, те да у обрасцу 2 (преглед промета свих трансакцијских рачуна) није исказала правилан промет и салдо, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

(4) Увидом у финансијску документацију политичке странке и књиговодствене исправе утврђени су недостаци код дијела рачуна добављача који су књиговодствене исправе о насталим пословним догађајима.⁴

На рачуну добављача „Легал АР“ Чавић Александар с.п. број: 23-12/2021 од 31.12.2021. године у износу од 2.600,00 КМ и рачуну добављача „Легал ИТ“ Горан Талијан с.п. број: 37-12/2021 од 31.12.2021. године у износу од 2.000,00 КМ, није прецизирано које услуге су извршене и није потврђен пријем услуге. Такође, утврђено је да рачуни нису овјерени за књижење и плаћање.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој странци Напредна Српска-НС да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- ***да финансијска средства странке троши у складу са програмом и статутом политичке странке, односно у складу са планом прихода и расхода,***
- ***да води пословне књиге и врши попис имовине и обавеза у складу са рачуноводственим прописима,***
- ***да успостави правилне и потпуне евиденције о својим трансакцијским рачунима и расходима, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање,***

³ Подаци из Јединственог регистра рачуна у Босни и Херцеговини-Извјештај о рачунима пословног субјекта.

⁴ У складу са рачуноводственим прописима, књиговодствена исправа мора бити потпуна, истинита, рачунски тачна и уредна, сачињена тако да омогућава потпун увид у вјеродостојност документа. Садржај књиговодствене исправе мора недвојбено и вјеродостојно показивати врсту и обим настале промјене (куповина, количина, цијена, укупан износ), карактер пословне промјене у књиговодствено-техничком смислу, техничка обиљежја и сл.

- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да успостави интерне контроле.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Напредна српска-НС није се очитовала на налазе дате у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове, ревизор
Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију
Мр.сц Хасида Гушић

Помоћник ревизор
Ријад Селмановић